

Sygn. akt V CSK 495/14

POSTANOWIENIE

Dnia 19 marca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z powództwa D. P.

przeciwko Gminie S.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 19 marca 2015 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Apelacyjnego

w [...]

z dnia 9 kwietnia 2014 r., sygn. akt I ACa [...],

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania
i zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 1800 (jeden
tysiąc osiemset) zł tytułem kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 24 października 2013 r. Sąd Okręgowy w W. zasądził od pozwanej Gminy S. na rzecz powoda D. P. kwotę 74.035,90 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 19 grudnia 2012 r. do dnia zapłaty tytułem ostatniej transzy wynagrodzenia jakie powód powinien otrzymać od wykonawcy, którego ze stroną pozwaną łączyła umowa o roboty budowlane oraz oddalił powództwo w pozostałym zakresie.

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 9 kwietnia 2014 r. Sąd Apelacyjny w [...] zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że oddalił powództwo ponad zasądzoną w nim kwotę 72.239,35 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 19 grudnia 2012 r. do dnia zapłaty oraz oddalił apelację w pozostałym zakresie.

Sąd Apelacyjny przyjął, że zarzuty pozwanego nie mogły doprowadzić do podważenia wniosku wysnutego przez Sąd pierwszej instancji o wyrażeniu przez stronę pozwaną w sposób dorozumiany zgody na zawarcie przez wykonawcę umowy z powodem jako podwykonawcą. Sąd drugiej instancji uznał, że w zakresie dotyczącym podstaw solidarnej z wykonawcą odpowiedzialności strony pozwanej za zapłatę wynagrodzenia należnego powodowi, Sąd pierwszej instancji nie dopuścił się naruszenia przepisów art. 647¹ § 2 k.c. i art. 647¹ § 5 k.c. Stwierdził jednak, że powołane wyżej przepisy zostały naruszone przy obliczaniu wysokości wynagrodzenia powoda, ponieważ Sąd Okręgowy błędnie uznał, że strona pozwana miałaby być zobowiązana do wypłaty wynagrodzenia wyższego niż to, którego - z uwagi na zatrzymanie jego części tytułem zabezpieczenia - mogłaby się domagać bezpośrednio od wykonawcy.

W skardze kasacyjnej, opartej na obydwu podstawach z art. 398³ § 1 k.p.c. pozwany zarzucił naruszenie art. 647¹ § 2 k.c., art. 647¹ § 5 k.c., art. 6 k.c. w zw. z art. art. 647¹ § 5 k.c., 375 § 1 k.c. w zw. z art. 647¹ § 5 k.c., art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c., 382 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni oraz usunięcie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu

dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń nie satysfakcjonujących stron. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie ujawniły się przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. okoliczności przemawiające za przyjęciem skargi do rozpoznania.

Wniosek powoda o przyjęcie jego skargi kasacyjnej został oparty na przesłankach ujętych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c.

Skarżący powołał się na występowanie następujących istotnych, jego zdaniem, zagadnień prawnych – „czy w przypadku gdy prawo nakazuje sporządzanie wszelkich umów o roboty budowlane oraz sprzeciwów i zastrzeżeń w formie pisemnej (art. 647 § 4 k.c., 648 § 1 k.c., 647¹ § 2 in fine k.c.), dopuszczalne jest przypisanie czynności prawnej wyrażonej w sposób tzw. dorozumiany czynny wywodzący się z dyspozycji przepisu art. 647¹ § 2 k.c. w związku z przepisem art. 60 k.c., bez zachowania formy pisemnej, treści skutkującej powstanie solidarnej odpowiedzialności inwestora z wykonawcą za zapłatę wynagrodzenia za roboty budowlane wykonane przez podwykonawcę (art. 647 § 5 k.c.)?”, „czy nieznanomość *essentiale negotii* przez inwestora umowy o roboty budowlane zawartej pomiędzy wykonawcą i podwykonawcą, pomimo to uprawnia do przyjęcia, że inwestor ujawnił skutecznie i dostatecznie swoją wolę wyrażenia zgody w sposób dorozumiany czynny na zawarcie tej umowy w świetle dyspozycji przepisu art. 647¹ § 2 k.c. w związku z przepisem art. 60 k.c.? oraz „czy dopuszczalnym jest na podstawie oświadczenia woli złożonego i dotyczącego zdarzenia zaistniałego w toku postępowania sądowego (przeglądu gwarancyjnego) i nie odnoszącego się bezpośrednio do czynności prawnej, nie mającej związku z podstawą prawną pozwu wnioskować o spełnieniu się przesłanek do uznania wcześniejszego oświadczenia woli (zgody inwestora na zawarcie umowy podwykonawczej) za dokonane w sposób dorozumiany?”.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest problem nowy i dotychczas niewyjaśniony, dotyczący ważnego abstrakcyjnego zagadnienia jurydycznego, którego rozpatrzenie przyczyni się do rozwoju myśli prawnej i będzie miało znaczenie nie tylko do oceny konkretnej, jednostkowej sprawy, ale także przy rozstrzyganiu innych podobnych spraw. Skarżący powinien zagadnienie to precyzyjnie sformułować, wskazując przepis prawa, z którym jest związane i argumenty prawne, które prowadzą do powstania wątpliwości co do właściwego sposobu jego rozumienia lub stosowania w określonych, uogólnionych stanach faktycznych (zob. m. in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002/1/11).

Istotne zagadnienie prawne nie występuje, jeżeli Sąd Najwyższy w pewnej kwestii wyraził pogląd we wcześniejszym orzecznictwie, a nie zachodzą ważne okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu. W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowany został, począwszy od uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 29 kwietnia 2008 r., III CZP 6/08 (OSNC 2008 r., Nr 11, poz. 121), pogląd, że zgoda inwestora, wymagana przez art. 647¹ § 2 i 3 k.c., do której nie stosuje się rygorów art. 63 § 2 k.c., może być wyrażona przez każde zachowanie, które ujawnia ją w sposób dostateczny (art. 60 k.c.). Jeżeli zatem ogólne zasady wykładni oświadczeń woli pozwalają na stwierdzenie, że inwestor wyraził zgodę na konkretną umowę (jej projekt), z której wynika zakres jego odpowiedzialności solidarnej, to okoliczność ta jest wystarczająca dla uznania skuteczności tej zgody. Sąd Najwyższy opowiedział się za poglądem, że skoro art. 647¹ § 2 zd. 1 k.c. nie uzależnia odpowiedzialności inwestora od przedłożenia dokumentacji, to przy zgodzie czynnej brak podstaw do uzależniania jej skuteczności od przedstawienia umowy podwykonawczej lub jej projektu i wystarczające jest uzyskanie wiedzy o tej umowie i jej istotnych postanowieniach z dowolnego źródła zarówno przed, jak i po jej zawarciu (wyżej cyt. uchwała III CZP 6/08 i wyrok II CSK 210/10 oraz wyroki z dnia 26 czerwca 2008 r., II CSK 80/08, M. Prawn. z 2008 r. Nr 22, poz. 1215, z dnia 3 października 2008 r., I CSK 123/08, z dnia 11 grudnia 2008 r., IV CSK 323/08, z dnia 4 lutego 2011 r., III CSK 152/10, z dnia 5 września 2012 r., IV CSK 91/12, z dnia 27 czerwca 2013 r., III CSK

298/12). Skarga kasacyjna nie podnosi argumentów, które stawiałyby w wątpliwość utrwalony kierunek wykładni, wynikający z powołanych wyżej orzeczeń.

Skargi nie można również uznać za oczywiście uzasadnioną. Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance uregulowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga wykazania niewątpliwej, widocznej na pierwszy rzut oka, bez konieczności głębszej analizy, sprzeczności wyroku z przepisami prawa nie podlegającymi różnej wykładni i wskazującymi na oczywistą wadliwość zaskarżonego orzeczenia (por. m. in.: postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2002 r., sygn. akt I PKN 341/01, OSNP 2004, nr 6, poz. 100 i z dnia 10 stycznia 2003 r., sygn. akt V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49). Tego rodzaju argumentów, przekonujących z narzucającą się siłą, że skarga rokuje duże szanse na jej uwzględnienie, pozwany nie przytoczył. Twierdzenie, że Sąd Apelacyjny nie odniósł się do stanowiska pozwanego, przeczącego, aby powód brał udział w odbiorze końcowym w sytuacji, kiedy z ustaleń przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia wynika jedynie, że dokonywano z jego udziałem odbiorów częściowych, nie wskazuje na oczywistą błędność stanowiska zajętego przez Sąd odwoławczy.

Okoliczności sprawy nie wskazują również, by zachodziły inne okoliczności uzasadniające przyjęcie tej skargi do rozpoznania, wobec czego należało odmówić jej przyjęcia do merytorycznego rozpatrzenia (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

Sąd Najwyższy orzekł o kosztach postępowania kasacyjnego na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. i art. 398²¹ k.p.c. Wysokość zasadzonych kosztów wynika z postanowień § 2 ust. 1 i 2, § 6 pkt 6 oraz § 13 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (jedn. tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 461).